

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, SZERDA, 1924 május 7.

125. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-52. . Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 195 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

A magunk ügyében

(m.) Örvendve jelentjük szóval és megjelenéssel: mégsem következett be az a katasztrófa, ami még tegnap feltartóztatatlannak látszott. A *Bácsme gyei Napló* ime: megjelent ma is és remélhetőleg meg fog jelenni holnap is s mindennap, őszinte öröme a rend, az alkotmányosság, a törvénytisztelet barátainak, akik közé joggal soroljuk az ittélő magyarságot. Bevalljuk őszintén, még azt a hirt is, mely befejezett és megváltozhatatlan tényként regisztrálta betiltásunkat az ország egész sajtójával, csak az első megdöbbenés kritikát elfojtó hatása alatt lehetett elhinni. A kormány az alkotmány érintetlenségéből, megváltoztathatatlanságából s ahhoz a posztulátumhoz való hajlíthatatlan ragaszkodásából, hogy a kormányzásnak s az ország belső szervezetének a vidovdáni alkotmány legyen az alapja, inkább kormány, sőt kormányzati krízist idéz fel, de nem enged. Hogyan lehetett akkor elhinni, hogy a magyarsággal szemben olyan lépésre határozna el magát a *Bácsme gyei Napló* betiltásával, melyre az alkotmány nem csak hogy alapot nem nyújt, de egyenesen tilalmaz.

S miért is kellett volna megbénítani a *Bácsme gyei Napló* működését, mely mióta szóhoz jutott, nem tesz mást, mint küzd az alkotmány valamennyi rendelkezésének életbeléptetéséért, harcol a törvényes rend uralmáért, a közrend megszilárdulásáért, harcol az állampolgári egyenlőségért, hogy senkit azért, mert magyar, jogsérelem ne érjen s azon fáradozik, hogy a kivánságok folyamát a realitások medrébe vezesse, hogy békét, szeretetet, megelégedést, nyugalmat keltsen a magyarság szívében s olyan jogi és tényleges állapotok megteremtésén fáradozott, amelyekben megszülethetnek a békének, szeretetnek, megelégedésnek érzése. A *Bácsme gyei Napló* mindig az volt a törekvése, hogy olyan lelki tartalmat formáljon ki, melyben testvérként megfér egymás mellett a jó magyar lélek a hűséges állampolgár lelkével. Legyünk hűvek magyarságunkhoz, legyünk hűvek új hazánkhoz — ezt a programot hirdette s ezt a programot valósította meg a *Bácsme gyei Napló*. Jól tudjuk, mert a mindennapok meg-megújuló eseményei bizonyítják, hogy a magyarság hálát érez velünk szemben, mert minden kivánságát megszólaltatjuk s minden sérelmét feltárjuk. De jól tudjuk, hogy ezzel szolgálattal tettünk az államot alkotó nemzetnek is, mert mi melengtünk a magyarságot új hazájához. S amikor olyan közszellemért

harcolunk, hogy ez a munkánk ne legyen meddő erőfeszítés s a magyarság otthonnak érezze otthonát s hazájának hazáját, akkor mi egyformán teszünk szolgálatot az államhatalomnak és a magyarságnak. S mi ezért a törekvésért s ezekért az eredményekért aligha érdemeljük ki e lap betiltását. Mi segítettük a magyarságot abban, hogy mikor legcsábítóbb volt az alkalom s legtöbb hősiességet és fegyelmetszűzést követelt az ellenállás, a magyarság akkor is megmaradjon a törvényesség és jogrend útján s ne vesse magát a részeg szélsőségek kitért karjaiba. A demagógia szakadékától s államellenes örvényeitől a mi figyelmeztető szavunk védte, óvta, tartotta vissza a magyarságot.

S amíg mi tiszta szándékkal és tiszta eszközökkel harcoljuk harcunkat, alig marad arra időnk, hogy a különböző helyekről ránk szórt rágalomokkal foglalkozzunk. Többek között az a csoport, amelyik a *Magyar Párt* szervezetét lapterjesztő vállalattá akarta leszülyesztetni, a magyarság árulójának címez bennünket, ugyanakkor, amikor a kormány egy-két tagja a betiltásunk tervével foglalkozik. Ez a lap — ugylátszik — azt tételezi föl a kormányról, hogy azért akarja betiltani a *Bácsme gyei Napló*t, mert az elárulja a magyarságot. Megmondtuk előre,

hogyha mi a legobjektivebb módon, kétségbevonhatatlan jószándékkal, kétségbevonhatatlan érvekkel mondunk bírálatot s igyekszünk a multakból levonni a tanulságot a jövőre, az érvekre nem érveket, az indokokra nem cáfolatot, a gondolatokra nem gondolatokat kapunk válaszul, hanem aljasul mocskolódó személyeskedést. Követjük az aranyjánosi tanítást s az uri lócsiszárokkal nem perelünk. Sokkal különbnek tartjuk a munkát amit végzünk s a missziót amit betöltünk, sem hogy maradjon kedvünk, energiánk és időnk a szóra méltatással egy jelentéktelenségnek súlyt adni.

A *Bácsme gyei Napló* rendületlen hittel és meg nem fogyatkozott bátorsággal halad azon az uton előre, amit az alkotmányosság, a törvényes rend és a magyarság legális érdekei jelölnek ki. Ellenségeink hasztalanul denuncióknak bennünket a denunciaciók otromba vádjával s hasztalan akarnak hurkot kötni nyakunkra elcsavart értelmű szavainkból. Végezzük kötelességeinket tovább is hiven új hazánkhoz és hiven magyarságunkhoz s azt a szeretetet, bizalmat és megbecsülést, mely mindennapi megjelenésünket köszönti, a munkának fokozott teljesítésével, feladataink hűvessé betöltésével fogjuk meghálálni.

Pasics nem vállalta munkakormány alakítását

A miniszterelnök a parlament feloszlátását ajánlotta a királynak — Jovanovics Ljuba újabb audienciája

Beogradból jelentik: A kormányválság ügyében a szerdai nap újabb fordulatot hozott. A király, miután három héten keresztül meghallgatta mindazokat a számottevő politikusokat, akiknek véleménye a kibontakozásról érdekelte, olyan megoldáshoz folyamodott, amely a korona szempontjából a legtermészetesebbnek látszik: megbízást adott olyan kormány alakítására, amely a parlament feloszlátása nélkül és a jelenlegi nemzetgyűlés támogatásával gyakorolná a hatalmat.

A mandátumot az új kormány megalakítására újból Pacics Nikola kapta, mint a legerősebb parlamenti párt vezére.

Váratlan döntés

A uralkodó döntése magát a miniszterelnököt is váratlanul érte. Pacics délelőtt feltizenegy órára minisztertanácsot hívott össze, amelyen reszortügyeket tárgyaltak. Tanácskozás közben a miniszterelnök meglepetésszerűen meghívást kapott az udvarhoz.

Nyomban elhagyta a minisztertanácsot, amely folytatta ülését és feltizenkettőkor Pacics megjelent a királynál audiencián. Az uralkodó közel egy óráig tárgyalt a miniszterelnökkel, aki félegy felé tért vissza a minisztertanács ülésére, ahol közölte, hogy munkakormány alakítására kapott megbízást a királytól. Elmondotta Pacics, hogy azt a választ adta a királynak, hogy még a délelőtti folyamán véglegesen dönt a mandátum elfogadása tekintetében, tanácskozni fog párthiveivel és politikai barátjaival és estig megadja a választ.

A minisztertanácsot három óra össze is hívták és azon Jovanovics Ljuba, a parlament elnöke is részt vett. A kormány félőtkor újabb minisztertanácsot tartott, amely után Pacics miniszterelnök ismét a királyi palotába ment, hogy közölje az uralkodóval elhatározását. A király azonban ugyanekkor autósétán volt, amelyről csak hat órákor tért vissza az udvarba. Negyed hétkor jelent meg újból

Pasics a koronánál és félóráig tartó kihallgatáson közölte a királynak, hogy

nem áll módjában a munkakormány megalakítására vonatkozó megbízást vállalni,

miután nincs rá kilátás, hogy a mostani parlamentben munkaképes többséget tudjon teremteni. Hir szerint a miniszterelnök ez alkalommal ismét kifejtette a király előtt az új választások szükségességét és a parlament feloszlátására és választási kormány megalakítására kért felhatalmazást.

Két eshetőség

A kibontakozási terv meghiusulását úgy tekintik, mint amely közelebb visz a válság megoldásához, mert most már bizonyos, hogy ezen a módon nem lehet célhoz jutni. Csak kétféle megoldás lehet ezután: vagy a Pacics-Pribicsevics-kormány kap megbízást választási kormányra, vagy pedig a demokrata ellenzék munkakormányra. A politikai közvélemény a legnagyobb izgalommal várja a további eseményeket, mert már a legközelebbi napokban el kell dölnie annak, hogy a Pacics-Pribicsevics-koalíciónak sikerül-e a királyt meggyőznie a parlament feloszlátásának szükségességéről, vagy pedig Davidovicsnak gyakori audiencián sikerül-e megnyernie az uralkodót olyan megoldásra, amely az ellenzéki pártokból alakult blokknak a mostani parlamenttel való további munkáját tenné lehetővé.

Az ellenzék körében a hangulat ismét bizakodó és azt hiszik, hogy még abban az esetben is, ha valaki előbb egy koncentrációs kabinet megalakítására kapna megbízást — ami nem valószínű — ennek sikertelensége után Davidovics Ljuba fog mandátumot kapni munkakormány alakítására. Jovanovics Ljuba kedden este félnyolctól nyolcig kihallgatáson volt a királynál, azonban kormányalakításra nem kapott megbízást.

Megjelent a Radics párt kiáltványa

Beogradból jelentik: A *Slobodni Dom*, a Radics párt hivatalos lapja kedden rendkívüli kiadásban közölte a Horvát Köztársasági Parasztpártnak már megjelenése előtt nagy port felvert kiáltványát. A kiáltványt a horvát néphez, valamint a Horvátországban és az állam többi részében élő szláv és nemszláv földművesekhez és munkásokhoz intézi a párt. A felhívásban megvilágítják azokat az okokat, amelyek a Horvát Köztársasági Parasztpártot a politikai passzivitásból való kilépésre rábírják. A párt — mondja a proklamáció — megegyezést akart a szerb néppel és ezt írásban létre is hozták a radikális

párttal, mint a szerb nép képviselőivel. E megegyezés a következő alapelveket tartalmazta: „Horvátország, Szlovénia és Bosznia adminisztratív felosztásának teljes abbahagyása, valamennyi horvát mandátum verifikálása és annak az elvnek elismerése, hogy a horvátok és szerbek között a kölcsönös bizalom csak megegyezés útján létesíthető s semmi esetre sem erőszakkal.

Felsorolja a kiáltvány a radikális párti kormányzás hibáit, amelyek következtében a Radics párt elhatározta, hogy Beogradba megy és megbuktatja a kormányt. A továbbiakban a földműves-kormányzás előnyeiről esik szó, beszél a kiáltvány a munkásság jogairól, dicséri a montenegróiakat, mint a hazafiasság és becsületesség mintaképeit, akiket a beogradi centralizmus minden eszközzel el akar nyomni. Végül felhívást intéz a párt a szavazókhoz, hogy juttassa uralomra a parasztság és munkásság képviselőit.

Tizenegy betörést követett el Szubotícán egy betörő-banda

Letartóztatták a tetteseket és orgazdáikat

A szubotícai rendőrség hetekig tartó erélyes nyomozás után vakmerő betörőbandát kerített kézre szombaton, amelynek tagjai az utóbbi két hónap alatt tizenegy betörést követtek el Szubotícán. A betörők ruhaneműket és dinamógépeket vittek magukkal mintegy *fél-millió dinár értékben*.

Az első feljelentést a szubotícai főgimnázium igazgatósága tette a rendőrségen a betörők ellen, akik ellopták az intézet dinamógépét. A rendőrség még meg sem indította a nyomozást, amikor már újabb betörésről kapott jelentést. *Lichtig* Jenő szubotícai szabócég tett feljelentést ismeretlen tettesek ellen, akik éjszaka kifosztották a Pasicsseva-uccában levő üzletét, ahonnan mintegy százezer dinár értékű szövetárut vittek el.

A kettős följelentésre *Mázics* András bűnügyi rendőrkapitány megbizta a nyomozás lefolytatásával a *Kukla*-detektívcsoportot. *Milankovics*, *Vidakovics*, *Krisztics* és *Vujkovic* detektívek nyomban kimentek a betörések színhelyére, azonban semmi nyomot sem találtak, mindössze annyit sikerült megállapítani, hogy a két egymásután következő betörést ugyanazok a személyek követték el.

Ettől kezdve újabb és újabb betörésekről tettek feljelentést a rendőrségen. Özvegy *Radics* Jácónának Pasicsseva-uccában levő emeleti lakásába hatoltak be a betörők és onnan százezer dinár értékű fehérneműt vittek el. *Gyorgyevics* Nikolának, az *Adria* szállítványozó vállalat főnökének lakásáról negyvenezer dinár értékű fehérnemű tűnt el. Özvegy *Hartmann* Rafaele Antunovicseva-uccai házából egy vízvezeték motort, Palicsi-uti szappangyárából pedig nagymennyiségű szappant vittek el ismeretlen tettesek. *Csajkás* Kálmáné Senoe-uccai lakásában szintén betörést követtek el és elvittek egy dinamó gépet, valamint egyéb ingóságokat.

Az elmúlt hét elején újabb négy betörés történt, amelyeknek károsultjai: *Radó* Sándor szubotícai kereskedő, *Frank* Sándor iparos, a Vágó-féle sajtkereskedés és végül *Bajsa* Vojnic Béla földbirtokos, akinek Antunovicseva-uccai lakásába látoltak be ismeretlen tettesek. A lakásból nagymennyiségű fehérneműt loptak

el körülbelül *hatvanezer dinár értékben*.

A sorozatos betörések ügyében megindult nyomozás folyamán kétségtelemé vált, hogy valamennyi betörést ugyanannak a szervezett betörőbandának tagjai követték el. A detektívek főleg arra törekedtek, hogy az orgazdákat kézrekerítsék és így jussanak a közvetlen tettesek nyomába. Hosszas megfigyelés után erős gyanu alatt pénteken letartóztatták *Kormányos* Simon lakatossegédet, akinek Mucsi-telepi lakásán tartott házkutatás alkalmával *nagyobb mennyiségű lopott holmit találtak*. Kormányos beismerte, hogy összeköttetésben állott egy betörőbandával, amely a lopott holmikat

részint hozzá, részint pedig özvegy *Juhász* Imréné és *Juhász* Lajosné szintén Mucsi-telepi lakására szállította. A rendőrség Kormányos vallomása alapján *Juhász* Imréné és *Juhász* Lajosné is letartóztatta. Az orgazdák vállalták alkalmával közölték a detektívekkel, hogy a betöréseket egy három tagú betörőbanda követte el, akik közül azonban csak *Buza* Ferenc kanizsai kéményseprősegédet és *Lintner* József szubotícai foglalkozás nélküli csavargót ismerik. Buzát a rendőrség szombaton a Majsai-szőlőkben elfogta és ugyanakkor kézrekerült *Lintner* is. A betörőbanda harmadik tagját keresi a rendőrség. Buzát és társait szerdán átkísérik az ügyészségi fogházba.

Diplomáciai szakítás

Oroszország és Németország között

Bonyodalmak az orosz kereskedelmi képviselő helyiségében tartott házkutatás miatt

Berlinből jelentik: A berlini politikai rendőrség — mint ismeretes — a szovjetköztestársaság kereskedelmi képviselőinek helyiségében pénteken délután házkutatást tartott. Erre az eljárásra az szolgáltatott okot, hogy egy *Bosenhardt* nevű letartóztatott kommunista Pomerániába való szállítása közben az orosz kereskedelmi képviselő épületéből orosz és német kommunisták megszöktettek. A házkutatás alkalmával a rendőrség a kereskedelmi képviselőt nyolc tagját letartóztatta és az egész levelezést lefoglalta.

Kresztinszki orosz nagykövet tiltakozó levelére a külügyi hivatal azt válaszolta, hogy a kereskedelmi képviselő nem élvezi a területen kívülség jogát és a kereskedelmi képviselő alkalmazottainak az a kísérlete, hogy egy német alattvalót elvonjanak hatóságai alól, a nemzet jog durva megsértése. A német-orosz feszültség annyira kiéle-

sedett, hogy *Kresztinszki* bejelentette: *rögtön elutazik Moszkvába*.

A nagykövet jegyzékében az orosz kommunisták szempontjából kedvezően állítja be *Bosenhardt* megszöktetését, ami úgy történt, hogy a letartóztatott kommunista tájékoztató kisérőit felcsalta a kommunisták épületébe, ahonnan barátai megszöktették. A jegyzék így írja le az esetet: Május 3-án délelőtt az orosz kereskedelmi képviselő egyik alkalmazottja a lépcsőn találkozott két ismeretlen emberrel, akik előreszedett revolverrel mentek a lépcsőn felfelé. A kereskedelmi képviselő ügyvezetője felszólította a két embert, akik mint rendőrségi hivatalnokok igazolták magukat, hogy tegyék le a fegyvert és távozzanak el, amit haladéktalanul meg is tettek. Erőszakot ellenük nem alkalmaztak. A jegyzék energikus hangon tiltakozik a későbbi házkutatás ellen és bejelenti tiltakozását.

Hivatalos nyilatkozat

a kormány új nemzetiségi politikájáról
Miért tiltották be a Magyar Pártot?

Beogradból jelentik: A kormány-nak a nemzetiségi pártokkal szemben legutóbb foganatosított intézkedéseiről hivatalos helyen a következő nyilatkozatot tették a sajtó képviselői előtt:

— A polgári szabadságjogokról szóló törvények nagyrészt újakkal kellett volna a S. H. S. királyság megalakulása után helyettesíteni. Mindamelllett természetes, hogy a jelenleg fennálló törvényeket, amelyek nem ütköznek az alkotmányba, mindaddig respektálni kell, amíg azokat más törvényekkel nem helyettesítjük. A Vajdaságban többek közt még most is érvényben van az egyesülési és gyülekezési jogról szóló régi magyar törvény, amely szerint bármely egyesület, tekintet nélkül arra, hogy kulturális, vagy más célból alakult, csak úgy fejtheti ki működését, ha a rendőrhatalóságnak be van jelentve.

— A kisebbségi szervezeteket illetően fennáll egy 1879-ben kiadott magyar miniszteri rendelet, amely kifejezetten megtiltja a nemzetiségi kisebbségeknek, hogy bármilyen címen politikai egyesületet alakítsanak. Ezt a rendeletet most azért alkalmazzuk, mert a kisebbségi pártok akaratlanul is annyira kiélezték a helyzetet, hogy ezáltal zavarokat és kellemetlenségeket idéznek elő. Az ilyen szervezetek még odaát Magyarországon is kellemetlen vizsgálhatást keltenek.

— Meg vagyunk arról győződve, hogy a magyar kisebbségi párt ve-

zetői jószándékkal cselekedtek és ezt a jóakaratot nem vonjuk kétségbe. Bizonyos, hogy ők sem tudták megakadályozni a felelőtlen agitátorok működését, ami ismét újabb kellemetlenségeket idézne elő mindkét részen. Ezért kénytelenek vagyunk az említett régi magyar rendeletet továbbra is érvényben tartani és annak értelmében eljárni.

— Ami azt illeti, hogy a feloszlott Magyar Párt helyett új párt alakuljon, az ellen semmi kifogás sem lehet. Ilyen új párt megalakításánál azonban az a fő elv, hogy a párt ne a nemzeti kisebbségek, hanem az állameszme jegyében működjen és — ha csupán elvben is — lehetővé tegye, hogy a pártba más nemzetiségi tagok is beléphessenek. A nemzeti kisebbségeknek is jogukban áll pártot alakítani, de azt ne nemzetiségi, hanem liberális, demokrata, radikális, vagy bármilyen más néven alakítsák meg. Az a fő, hogy az új párt elnevezése és keretei az állameszmehez igazodjanak. A nemzeti kisebbségek azonban csatlakozhatnak egy már fennálló másik párthoz is, tehát a politikai szervezkedésnek nincs akadálya a kisebbségek számára.

— A választásokon való részvétel, a szavazás, vagy jelölés tekintetében mindenkinek feltétlenül jogában áll a fennálló törvények szerint bárkit jelölni és bárkire szavazni. Mivel azonban a nemzetiségi kisebbségi pártok megszűnnek, természetes, hogy az újonnan megalakuló pártnak listát kell állítani. Bár az alkotmány-

biztosítja az egyesülési és gyülekezési jogot, az alkotmány ezt csak abban az esetben engedi meg, ha ennek a jognak a gyakorlását külön rendeletek nem korlátozzák. A kisebbségi pártok feloszlása tehát nem ütközik az alkotmányba, mert a kormány a jelen esetben egy meglevő régi rendeletet alkalmazott.

— A német párt szervezetei, mint nemzetiségi kisebbségi szervezetek természetesen szintén a fennálló rendelet elbírálása alá esnek és így nem folytathatják tovább működésüket.

— A nemzeti kisebbségi lapok ellen eddig egyáltalában semmilyen rendeletet nem adtunk ki és nem is fogunk kiadni. Ha a nemzetiségi lapok írásmódja nem ütközik a fennálló rendeletekbe, akkor a sajtószabadságot rájuk nézve semmiképpen sem akarjuk korlátozni. Ha azonban a megszüntetett kisebbségi szervezetek szellemében írják tovább, akkor kénytelenek volnánk velük szemben eljárni.

Csaruga kincsháza

Vagyont érő ékszereket rejtett el a rablóvezér

Osijekről jelentik: *Csaruga* és rablóbandája monstre-bűnpérének főtaggyalását május 12-ikén kezdik meg az osijeki törvényszéken. Az utolsó pillanatban *Csaruga* eddigi védőügyvédje visszalépett a védelemről, mert nem lát biztosítékot arra, hogy költségei megtérülnek. *Csaruga* láthatólag megtörte ez a hír, mert az idő rövidsége miatt új védő nem tanulmányozhatja át a főtaggyalás napjáig az óriási aktahalmazt. Mindamelllett új védőt nevezett meg, aki azonban szintén nem volt hajlandó a védelmet vállalni.

Csaruga — aki nagyon babonás ember — rossz öment lát védője visszalépésében és ezért mindent megkísérel, hogy volt védőjét a visszalépéstől eltérítse. A kényszerhelyzet most arra indította a hirhedt rablóvezért, hogy egy eddig féltve őrzött titkát is bevallja. A vizsgálóbíró elé vezette magát és kijelentette, hogy tekintélyes összegű pénzt és vagyont érő ékszereket ádott el egy erdőben. Hajlandó egy bizottságot az elásott kincs rejtékhelyéhez vezetni, ha ígéretet kap arra nézve, hogy az elrejtett vagyontól fedezik védőügyvédje költségeit. A vizsgálóbíró természetesen nem tehetett erre vonatkozólag ígéretet, de figyelmeztette *Csaruga* t, hogy könnyít helyzetén azzal, ha az elrablott és elásott pénz és ékszerek megkerülnek.

A vizsgálóbíró kérdésére, hogy miért titkolta eddig az elrejtett kincset — *Csaruga* kijelentette, hogy az elásott kincssel szabadulása után biztosítsa jövőjét. A vizsgálóbíró most azon van, hogy *Csaruga* t a rejtékhely elárulására bírja rá, azonban a rablógyilkos konokul megtagad minden felvilágosítást.

A bíróság *Csaruga* és bandája védelmére most hivatalból rendelt ki védőket, kik máris megkezdették a hatalmas aktatömeg áttanulmányozását.

„FLORA”
MŰVIRÁGGYÁR, VIROVITICA

SPECIALIS KÉSZÍTMÉNYEI:
SIRKOSZORUK
MIRTUSZÁRUK
és PARASZTÁRUK

Csak nappal fog járni a magyar államvasut

Csökkentik a forgalmat

Budapestről jelentik: A szanalási javaslatlalt kapcsolatban a magyar államvasutak igazgatósága elhatározta a forgalom lényeges csökkentését, azon az alapon, hogy Magyarországon sokkal több vonat jár, mint amennyire tényleg szükség van. Eppen ezért úgy határoztak, hogy svájci mintára, Magyarországon csak nappal fog közlekedni vonat, mert a megkisebbedett távolságokon nappali forgalommal is lebonyolítható a vasutközlekedés. Éjszaka úgy a személyvonatok, mint a tehervonatok közlekedését megszüntetik és csak a nemzetközi expresszvonatok járnak majd éjjel is, ha a menetrend szerint ekkor kell áthaladniuk az országon. Ugy tervezik, hogy a legtöbb vonalon csak egy, legfőbb két vonatpár fog közlekedni.

Nemcsak a vonatok számát szándékoznak csökkenteni, hanem úgy tervezik, hogy minden vonalon eltörölnek több vasuti állomást. Ezzel egyrészt a menetidőt gyorsítják meg, másrészt nagyszámu forgalmi tisztviselő válik feleslegessé.

A vasutasok körében az újítások tervét nem fogadták rokonszenvesen. A vasuti tisztviselők szerint nem lehetsz a forgalmi személyzet ilyen nagymérvű redukálásáról.

A vasuti szakemberek egy része az éjszakai forgalom megszüntetését is hibáztatja. Szerintük a magyar viszonyoknak ez nem felel meg. Svájcban keresztül vihető a nappali forgalom, mert számos vasuti gócpont van és jó a csatlakozás. Magyarországon a fővárosban fut össze az ország minden fővonala és így azoknak, akik az ország egyik széléről a másik szélére akarnak utazni, Budapesten kellene tölteni az éjszakát. Ez az amugy is drága utazást még jobban megdrágítaná. Az állomások megszüntetésének kártékony hatását pedig a falvak lakossága érezné meg. A vasuti újításokat az ősszel szándékoznak életbeléptetni.

Kik térhetnek haza a magyar emigránsok közül?

Elmarad a Garami-pör főtárgyalása

Budapestről jelentik: Pesthy Pál igazságügyminiszter — mint a Bácsmegyei Napló megírta — rendeletet bocsátott ki az emigránsok hazatérésének szabályozásáról. Az igazságügyminiszter utasította az ügyészséget, hogy a már korábban kibocsátott nyomozólevelet mindazon emigráltak ügyében vonja vissza, akiknek várható büntetése — a kommunizmus alatti cselekményeikért — előrelátólag nem haladja meg az öt évi szabadságvesztést, amennyiben ezek az emigránsok rendőrhatalóság előtt igazolják, hogy külföldi tartózkodásuk alatt semlegesen viselkedtek. A külföldön tartózkodó Weltner Jakab, Farkas Antal és Kondor Bernát már kérelmeztek is, hogy az ellenük kiadott nyomozólevelet az ügyészség vonja vissza, mert az esetleges eljárás során személyesen akarnak védekezni.

Az igazságügyminiszter rendeletére elmarad a Garamiék ügyében május végére és június elejére kitűzött főtárgyalás is. Az igazságügyminiszter ugyanis főfelügyeleti hatáskörre hivatkozva, magához kérte ezeket a pöröknek összes iratait, hogy áttanulmányozza azokat s csak az ő döntése után kerül majd újra sor a főtárgyalások kitűzésére, illetve megtartására.

Megfontolás tárgyává tette továbbá az igazságügyminiszter a kommunista-ügyekben hozott ítéletek revíziójának kérdését is. Az ezekben az ügyekben ítélező tanácsok ugyanis annak idején minden jogorvoslat kizárásával hozták meg ítéle-

tüket, előfordulhatnak tehát olyan esetek, amelyekben a revízió méltányos és igazságos. Minthogy azonban a mai törvényes keretek között ilyen revízió elrendelése nem áll módjában az igazságügyminiszternek, az igazságügyminiszter terve

az, hogy megvárja a nemsokára be-terjesztendő új büntetőnovella törvényerőre emelkedését, amely ilyen és ehhez hasonló esetekre rendelkezéseket tartalmaz és akkor a revízió elrendelésének semmi akadálya nem lesz.

A királyi pár párisi utazása

Az S. H. S. királyság új szövetséget köt Franciaországgal

Beogradból jelentik: A minisztertanács Nincsiés külügyminiszter referátuma alapján foglalkozott a királyi párnak Párisba tervezett utazásával. Összeállították az ut részletes programját is, amely szerint a miniszterelnök és külügyminiszter is részt vesz a hivatalos látogatáson. A királyi pár május 25-ikén délelőtt érkezik meg a párisi „Bois de Boulogne” pályaudvarra, ahol Millerand köztársasági elnök fogja Sándor királyt és Mariora királynét ünnepélyesen fogadni. A királyi pár az állomásról a Quai d'Orsay-n tartott lakására megy, délután pedig látogatást tesz Millerand elnöknel az Elysée-palotában. Ezután ünnepélyes fogadtatás lesz a párisi városházán, ahol a francia főváros polgármestere kenyeret és sötét fog átnyújtani a magas vendégeknek. Este ünnepi ebéd lesz. Másnap a király és a királyné meglátogatja az ismeretlen katona sírját, amelyet megko-

szoruznak. Délután nagy csapat-szemle, este ünnepi bankett lesz. 27-én délelőtt dejeuner az Elysée palotában, délután katonai parádé, este díszebéd a köztársasági elnöknel. Sándor király és Mariora királyné május 29-ikéig maradnak Párisban és onnan Beogradba térnek vissza.

A király kedden audiencián fogadta de Builly beogradi francia követet. Az audiencia után a követ kijelentette, hogy a Francia Harcosok Szövetsége különösen ünnepélyes fogadtatásban fogja a királyt részesíteni, mert a francia hadsereg a szalonkii fronton Sándor király főparancsnoksága alatt harcolt.

Párisi jelentések szerint francia diplomáciai körökben erősen tartja magát az a hír, hogy a királyi pár franciaországi látogatása szoros összefüggésben van egy új szövetségi szerződéssel, amely az SHS királyság és Franciaország között jön létre.

Győzött a békepolitika

a németországi választásokon

Az új német kormány a szociáldemokratákból és a polgári középpártokból alakul meg

Az új német birodalmi gyűlés összetételének konturja nagyjában már kialakult. Az ismert eredmények szerint a választások nem hoztak nagy eltolódást a jobboldal és baloldal erőviszonyaiban és az ugynevezett középpártok, amelyekre továbbra is bazirozni lehet egy parlamentáris reálpolitikát, csak kis részben gyöngültek meg a vasárnapi választási hadjáratban, amely egyáltalán nem igazolta a jobboldali reakciós elemek túlzott optimizmusát. A legnagyobb párt továbbra is a szociáldemokraták maradtak, akik az eddig megállapított 467 mandátumból hivatalosan 100-at (180) szereztek. — Utánuk a német nemzetieknek van legtöbb mandátumuk, összesen 99, tehát 33-al több mint amennyit a múlt választásokon kaptak. A centrum eddig 62 (64), a kommunisták 61 (14), a német néppárt 45 (67), a bajor néppárt 15 (21), az agrárszövetség 9 (0), a gazdasági-párt 1 (0), a német szociálisták 4 (0), a bajor parasztszövetség 10 (4), demokráta 24 (38), a hannoveriek 5 (3), a fajvédők 32 (3) mandátum fölött rendelkeznek.

A német politika számára a választások után két megoldási lehetőség kínálkozik: vagy ugynevezett nagykoalíció alakul, amely azonban már a múlt évben alig három havi kormányzás után fölbomlott, vagy pedig az ugynevezett polgári blokk, amelyre a németnemzetiek a maguk vezetése alatt törekednek. A centrumból a demokráta, a szociáldemokráta és a német néppártból alakuló nagykoalíció az eddigi választási eredmények szerint 241 mandátummal rendelkeznek a 467 mandátum közül. Ez a koalíció szembenállana a jobboldali és a baloldali radikálisok pártjaival, amelyek 326 tagot számlálnának és így a koalíciónak csupán 15 főnyi több-

sége volna és ki volna téve a szavazások mindenféle esetlegességénél. A polgári blokk elméletileg a német-nemzeti pártból, a centrumból, a német és a bajor néppártból és a parasztszövetségből alakulhat. Ez a blokk 246 szavazattal rendelkezne, többsége tehát valamivel több volna és így szélesebb kormányzati alapot nyújt. Mindkét koalíció meglehetősen egyenlő erősségű és ellenzékük sem marad messze mögöttük, ha figyelembe vesszük a mandátumok számáranyát.

A német választások eredménye aligha marad hatástalanul a jövő héten végbemenő francia választásokra. Poincaré, akinek a német radikálisok felülkerekedése nagy segítségére lett volna, nem hivatkozhatik oly elvitathatatlanul a német veszedelemre, mint hiszen a német választások a középpártok többségét és ezzel a német békepolitikát biztosították. A francia baloldal esélyei Poincaré ellen, előrelátólag még inkább megnövekszik, mivel a teljesítési politika győzelme Németországban, a francia kispolgárság többségét leköti bizonyára a radikális szociálisták mellé, akiknek a német probléma békés rendezése a külpolitikai programjuk.

A választások után egyébként — mint Münchenből jelentik — a bajor kormány beadta lemondását. A biztonság érdekében a lemondással egyidejűleg Bajorország területén ideiglenesen visszaállították a régi terjedelmű kivételes állapotot.

A birodalmi gyűlési választásokkal egyidejűleg tartották meg a württembergi országgyűlési választásokat, amelyen a paraszt- és szőlőműves szövetségre 17, német demokráta 9, a német néppártra 3, a kommunistákra 10, a német nacionalista blokkra 8, az egyesült

szociáldemokratákra 13, a fajvédő szociálistákra 3, a centrumra 17 mandátum esett.

A kommunisták előretörése

A legújabb jelentések szerint a mandátumok a következőképp oszlának meg: szociáldemokraták 100, centrum 72, német néppárt 75, demokráta 25, bajor néppárt 19, kisebb pártok 5, nemzeti szociálisták 5, német nemzetiek 91, kommunisták 71, fajvédők 32.

A német kormány a külföldi sajtó képviselői előtt hosszabb nyilatkozatot tett, amely szerint a német választások legjellemzőbb tünete a kommunisták váratlan megerősödése. Az eredmény, a kormány véleménye szerint azt bizonyítja viszont, hogy a német jobboldal megerősödése nem felel meg a nacionalisták várakozásának, akik sokkal több mandátumra számítottak. A kormány szerint a választások a szakértői bizottság javaslata tekintetében nem hoztak változást.

Ebert birodalmi elnök a választásokból kikerült legerősebb pártot: a szociáldemokratákat fogja megbízni kormányalakítással, akik a középpártok bevonásával koncentrációs kormányt alakítanak.

Kinos incidens

az angol miniszterelnök ebédjén

A szovjetdelegátus tréfája

Londonból jelentik: A most folyó angol-orosz tárgyalásokon az angol kormány egyik főfeltételeként azt követeli az oroszoktól, hogy a normális politikai és gazdasági kapcsolatok felvétele után szüntessenek be minden propagandát. Hogy ezt a feltételt mennyire nem veszik komolyan az oroszok, az kiderült a napokban, amikor Macdonald angol miniszterelnök és külügyminiszter a downingstreeti kormánypalotában dinert adott az orosz delegátusok tiszteletére.

Az ebéd elején a hangulat nagyon emelkedett volt, az oroszok és az angolok barátságosan elbeszélgettek egymással. Ebédközben az egyik orosz delegátus váratlanul felemelkedett székéről és az angolok legnagyobb bámulatára az ebédet szervező lakájok felé tartott. Zsebéből kivett egy egészen különleges fából készült dohánytárcát és a szolgálókat megkínálta cigarettával. Mikor a lakájok nagy bocsánatkérések között, a legnagyobb sajnálkozással visszautasították az ajánlatot, az orosz delegátus feléjük fordulva a következőket mondta nekik:

— Meg akartam önöket kínálni egy egészen kiváló orosz dohánynyal és meg akartam mutatni, hogy a dolgozó ember mennyire megbecsüliük mi, akik egy olyan országból jöttünk, ahol ember és ember között nincs különbség.

Az angolok nagy megütközéssel hallgatták a szovjetdelegátus propaganda-beszédét, amely kinos hatásai volt az ebédet résztvevő angol arisztokraták hangulatára.

FENÉR, FOLTMENTES

lék és fekete árnyalat nélkül csak az a

TÜKÖR

marad, amelyet

„VITRUM“

NOVISAD, FUTOŠKI PUT 84. SZ.

készít békébeli minőségben, garanciával. — Csakis oly üvegek, butor-

készítők és butorárosok kérjenek

áránlatot, akik ezen hiva-

tásukat igazolni tudják

A detektív gyilkosa

Halálraítéltek Debrecenben egy volt tisztet

Debrecenből jelentik: A debreceni törvényszék háromnapos tárgyalás után kedden halálra ítélte egy detektív meggyilkolása miatt Rác Kálmán többszörösen szökött fegyencet, aki páratlanul vakmerő büntetéseket hajtott végre Debrecenben. Rác Kálmán bandita-pályája a román megszállás alatt kezdődött, amikor vakmerő rablások egész sorozatát követte el és rettegésben tartotta a várost és környékét. Ez időben a detektíveknek nem sikerült letartóztatni, mert míg Rác alaposan fel volt fegyverkezve, a detektíveknek a megszállás alatt nem volt fegyverük. A megszállás után sikerült elfogni és Rácot a törvényszék ekkor nyolc évi fegyházra ítélte. A fegyházból három ízben megszökött. Kétszer visszakerült, de harmadszor sikerült átmenekülnie a határon, Erdélybe ment, ahol Kolozsváron kirabolta gróf Bethlen Györgyné palotáját, majd Szatmáron is több vakmerő rablást követett el. A múlt év tavaszán Rác visszatért Debrecenbe, hova elkísérte az volt fegyenc társa, Bagdi Gyula is. A rendőrség csakhamar értesült a hazajövetelükről, a kézrekerítésükre kiküldött detektíveket azonban felkészülve várták és több revolverlövessel súlyosan megsebesítették. Az egyik detektív háromnapos kórházban meghalt, míg a másik csak hónapok múlva épült fel.

A banditák a gyilkosság után újból elmenekültek a tanyáról, de másnap az egyik debreceni borbélyüzletbe mentek. A borbély felismerte őket, mire az üzlet előtt épp elhaladó katonai század parancsnokát figyelmeztette a két szökevényre. Az egész század üldözésére indult és csakhamar kézrekerítették. Rác Kálmán egyébként intelligens ember, aki érettségit tett és mint tiszt a háborúban is részt vett, ahol több kitüntetést szerzett.

Botrány a Pesti Kabaré bécsi előadásán

A közönség tüntetett Ferenczy Károly komikus ellen

Bécsből jelentik: Kinós botrány zavarta meg az osztrák fővárosban vendégszereplő Pesti Kabaré bemutató-előadását. A Variété Reklame Prater-strasse 34. alatti helyiségében vasárnap kezdődött meg Ujváry Ferenc színigazgató társulatának vendégjátéka a Bécsben élő magyar közönség nagy érdeklődése mellett. Vasárnap este zsufolásig megtelt a kabaré és a nézők zajos tapsal fogadták a fellépő magyar művészeket: Solli Hermint, Szőke Szakállt, Felhő Rózsit, Lukács Sárít, Virágh Jenőt és a többieket. Amikor Ferenczy Károly komikus a függöny elé lépett, hogy magánszámit elénekelje, mindenfelől püsszegés, sütyülés és szidalmazó kiáltások fogadták. A komikus halál-sápadt arccal állt a sugólyuk előtt és kezével valami olyan mozdulatot tett, hogy nem érti, mi történik?

A zajongók nem maradtak adósak a magyarzáttal:

— Ébredő! — kiáltozták szüntelenül Ferenczy felé — gyilkos! Takarodjon a színpadról!

Ferenczy megkísérelte, hogy belekezdjen szólószámába, amikor azonban a zongora megszólalt, olyan tárnokfőrt ki, hogy kénytelen volt újból elhallgatni. A tüntetés csak akkor hagyott alább, amikor Ferenczy formális szónoklatot tartott a közönséghez, amelyben tiltakozott az ellen a vád ellen, hogy ébredő lenne és ki-

jelentette, hogy már régebben felhagyott a politizálással, mert csak művészetének kíván élni. Ezek után egyik páholyban felállt egy ur, aki rövid beszédben felkérte a közönséget, hogy ne vigyenek politikát a

művészetbe és hallgassák meg türelmesen a népszerű budapesti komikus.

Ferenczy végül fagyos közöny mellett énekelt el egy szeriöz és egy vidám dalt.

Szerdán döntenek végleg a Bácsmegyei Napló betiltásáról

Beogradból jelentik: A Bácsmegyei Napló betiltásának hírével kapcsolatban illetékes helyen nyert értesüléseink szerint az a vélemény alakult ki a belügyminiszteriumban, hogy a kormány csak abban az esetben fog lapokat bezárítani, ha azok valamely felszólított politikai vagy nemzetiségi szervezetnek hivatalos orgánuma. A Bácsmegyei Napló betiltására vonatkozólag valóban történtek a hétfői miniszterközi tanácskozáson

megbeszélések, mivel azonban a belügyminiszteriumnak még nem áll rendelkezésére a Bácsmegyei Napló elkobzott plakátjának hiteles fordítása, a végleges döntést annak beérkezéséig, — ami szerda délelőttre várható — elhalasztották.

Más oldalról szerzett információink szerint a kormány nem fog a sajtóval szemben olyan intézkedéseket tenni, amelyek az alkotmány kifejezett rendelkezéseibe ütköznek.

Károlyi Mihály vagyonára nem adnak kölcsönt

Budapestről jelentik: Károlyi Mihály vagyonának kezelésére újonnan kinevezett zárgondnok egymilliárd kölcsön felvételének engedélyezése iránt terjesztett javaslatot a budapesti törvényszék, mint hitbizományi bíróság elé. A törvényszék hozzájárult a kölcsön felvételéhez, ami azonban a Pénzügyminisztérium elutasító álláspontja miatt meghiúsult, mert a vagyonelkobzási per és a zár alá vétellel teremtett bizonytalan helyzet folytán a pénzügyminisztérium

hajlandók folyósítani a kívánt kölcsönt. Gróf Károlyi Mihály perbeli képviselői a vagyonkezelés ellenőrzését intenzívebben kívánják gyakorolni, mint az eddig történt. A védők sérelmesnek tartják, hogy az ingóságokról évek óta nem terjesztettek elő semmiféle számadást s az ingatlan vagyon számadásait is csak elkésve kerülnek a bíróság elé. A védők erre vonatkozóan gróf Károlyi Mihály nevében beadványt intéztek a hitbizományi bírósághoz.

A vajdasági radikális képviselők a Vajdaság érdekeiért Pasics honorálja követeléseiket

A vajdasági radikális képviselők hétfői konferenciáján — mint a Bácsmegyei Napló már jelentette — azt a határozatot hozták, hogy számáranyukhoz képest nagyobb érvényesülést követelnek a pártban és megisméteik az agrárreform terén eddig hangoztatott követeléseiket is. A vajdasági radikális képviselőknek ez az állásfoglalása a speciális vajdasági érdekek szempontjából fontos következményekkel járhat, mert a vajdasági radikálisok reménye szerint a mai politikai helyzetben Pasics miniszterelnök teljesíteni fogja a vajdasági képviselők követeléseit.

A Bácsmegyei Napló munkatársa erre a kérdésre vonatkozólag a szubotícai radikális-párt egyik tekintélyes vezetőjétől a következő információt kapta:

— Ismeretesek azok a követelések, amelyeket a vajdasági radikális képviselők az agrárreform javaslattal kapcsolatban már régebben támasztottak és a kormányválság előtt ultimátumszerű követeléssel terjesztettek Pasics miniszterelnök elé. Akkor már össze is hívták az agrárreformjavaslatot kidolgozó bizottság ülését és minden jel arra mutatott, hogy a kormány respektálni fogja a vajdasági képviselők kívánságait, azonban közben a kormányválság kitérése megakadályozta ennek az ülésnek a megtartását. A vajdasági radikális képviselők azóta sem tudottak le arról, hogy a vajdasági agrárérdekeket szem előtt tartó követeléseiket érvényesítsék és most, hogy a kormányválság megoldása a kilátások szerint már csak rövid idő kérdése, a képviselők elérkezettnek látják az időt arra, hogy a vajdasági radikálisok — az ellenzéki sajtó tendenciózus beállításával szemben — a politikai helyzetétől teljesen függetlenül kitaranak agrárköveteléseik mellett és sem a nagybirtok érdekeit, sem más érdekeket nem tartanak szem előtt,

hanem elhatározták, hogy az új kormány megalakulása után most már a legerélyesebben keresztül fogják vinni akarataikat. Ugyancsak régi kívánságuk a vajdasági radikálisoknak, hogy a radikális-pártban nagyobb befolyást biztosítsanak nekik. A vajdasági radikálisok számáranyuknál fogva a radikális képviselői klubban is jelentékeny helyet foglalnak el és ennek ellenére gyakran a legintenzívebb intézkedésekről sincs előzetes tudomásuk, ami különösen akkor sérelmes, ha speciális vajdasági intézkedésekről van szó. Ezt az anomáliát nemcsak a képviselők, hanem a vajdasági pártszervezetek is több ízben hangsúlyozták és legutóbb, amikor egy volt miniszter, aki a radikális-pártnak ma is tekintélyes vezető tagja, Szubotícaán időzött, a szubotícai pártszervezet vezetői nyíltan ki is fejtették elégedetlenségüket, amiért nem biztosítják a Vajdaság részére a megfelelő befolyást a pártban. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a mai politikai helyzetben Pasics miniszterelnök honorálni fogja a vajdasági radikálisok ilyen irányú követeléseit is, ami a Vajdaság szempontjából nagyon kívánatos, mert csak jó eredmények várhatók attól, hogy ha a kormány vajdasági ügyekben a vajdasági radikális képviselők meghallgatása után dönt.

Meggyilkolta a feleségét azután kerestette a rendőrséggel

A házmaster büne

Budapestről jelentik: A főkapitányságon néhány héttel ezelőtt Forró István nyomdai munkás, aki a Tárnok-uccában házielügyelő, bejelentette a rendőrségen, hogy felesége nyomtalanul eltűnt Budapestről. Arra kérte a rendőrséget, hogy a nyomozást indítsák meg eltűnt feleségének fölkeresésére érdekében. Az eltűnési ügyben a nyomozást meg is indították.

Közben a ház lakói följelentést tettek Forró István házmaster ellen, hogy ez, gyanújuk szerint, megölte feleségét, a holtestet földarabolta és a ház pincéjében lévő talajvizel teli üregekben tüntette el. A lakók elmondották, hogy mintegy három héttel ezelőtt Forró István felesége eltűnt. A kérdezősködő házbelleknek a házmaster mindenféle ellentmondó és zavaros fölvilágosítást adott, egyszer azt mondta, hogy az asszony vidéki rokonaihoz utazott Jászberénybe, máskor meg azt állította, hogy megszökött tőle és ingóságait magával vitte. Az eltűnés időpontjától kezdve a házmaster, ki iszákos és garázda ember volt és gyakran ütelegtelte feleségét, kicsapongó és költelező életmódot kezdett folytatni; egymásután eladogatta felesége ruháit, amelyekről előbb azt állította, hogy az asszony magával vitte.

A feljelentés nyomán megindult a rendőri nyomozás, amelynek ezideig azonban nem sikerült még tisztázni az asszony eltűnésének rejtélyét. Forró István a főkapitányságon zavaros és ellentmondó feleleteket adott, ami megerősítette az ellene irányuló gyanút; egy ízben már beismerő vallomást is tett, de azt röviddel később visszavonta. A rendőrség átkutatta a Tárnok-uccai ház pincéjét, ott azonban semmi nyomra nem akad. Most tüzetesebb szemlét tartanak a pinceüregekben, a tűzoltóság segítségével próbálják megközelíteni a több emelet mély üregeket. Ugyanekkor detektívek utaznak le Jászberénybe is, hogy az asszony rokonainál érdeklődjenek Forróné felől. A nyomozás a titokzatos ügyben nagy eréllyel folyik.

A párisi tavaszi tárlat

A Bácsmegyei Napló kiküldött munkatársától

A világ legnagyobb érdekfűzősége és évenként legnagyobb érdeklődéssel várt modern művészi eseményének, a párisi tavaszi Salon-nak vernissége a tegnap tavaszi le. Az idei a Société 137-ik kiállítása — az első 1673-ban volt — méreteiben a legnagyobb, a társulat fennállása óta. Részint azért, mert a jövő tavaszi képzőművészeti világkiállításig, melynek nagy pavilonját már javában építik, nem lesz hivatalos kiállítás, részint mert az idei Salon bele akar kapcsolódni az olimpiai versenyek eseményeibe, melynek programjába a testiek mellett a szellemi és művészi versengést is fölvetették.

A kiállítás helyisége, mint minden évben, a Grand Palais. Aki Párisban 1900 óta megfordult, mind ismeri ezt a nagyszerű palotát, mely méreteiben, művészi kiképzésében a világ legpompásabb ilyen szerű épülete.

A kiállítás erősen nemzetközi. A németeken kívül minden nemzet jelen van. Több mint hétezer a kiállított szobrok és műtárgyak száma s ebben a színvonal- és formaorgiában az ember még a több órás séta és tanulmányozás után is csak az első impresszió majdnem futólagos eredményéről számolhat be.

A földszint nagy hallja — mely alig kisebb, mint egy szubotícai tér — a szobrászoké, e körül vannak a műépitészek folyosói, az emeleten 43 teremben és a több száz méter hosszú galérián a képek.

A kis entente erősen képviselve van. A képek között feltűnik Paul Ivanovic, Mariora királynéről készített mesteri portréja. A művész a királynét életnagyságban, álló helyzetben, igazán ki-

VÁROSI JODÓS
GYÓGYFÜRDŐ
NOVISAD
PENZIÓ RENDSZER
KITÜNŐ ELLÁTÁS ÉS SZOBÁK
ISZAPKEZELÉSEK, SÓSFÜRDŐK, HYDROTHERAPIA, RÖNTGEN-LABORATORIUM,
KVARCLÁMPA, DIATHERMA ÉS VILLAMOS KEZELÉSEK, — ALLANDÓ FÜRDŐORVOS
NYITVA EGÉSZ ÉVBEN — TÉLIKURA

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem, illetve édes atyánk Szalay Jenő István, festőművész elhunyt alkalmából részvétükkel felkerestek, temetésén való megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, valamint Deák Zoltán urnak megkapó és hatóságos bucsuztatójáért és a tanítványi koszu-ruért ezuton mond köszönetet a

Vel.-Kikinda, 1924. május 7. **Szalay család**

Értesítés.

A suboticaei cséplőgéptulajdonosok társulata tagjai számára kedvező ár és fizetési feltételek mellett elsőrendű tüzelőfára megrendelést tett; felhivatnak a gépgazdák, kiki mielőbb jelentse be Budincsevics Simon pénztárosnál a Gazdasági Egyesületben, hogy mennyi fára van szüksége.

3388 **A vezetőség.**

Üzletmegnyitás.

A n. b. közönség szives tudomására hozom, hogy Palicsan a nagyvengéglő épületében fióküzletet nyitottam.

Fűszer és csemege áruk ugyanolyan árban lesznek árusítva mint főüzletembe.

A t. közönség szives pártfogását kérve vagyok tisztelettel

3376 **ILIJA SÁGI**

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy fürdöm május hó 1-től reggel 6 órakor nyílik és este 8 órakor záródik. Egyben értesitem, hogy minden délelőtt van gőz, mely igen szép eredményeket mutatott eddig a reuma ellen.

Danilo Fekete

Elő Subotica Gőz- és Kádfürdő VII. Pašičeva ul. 12.

Felhívás!

A čantaviri gőzcséplőgéptulajdonosok közösen óhajtják tüzelőanyag szükségletüket beszerezni. Felhivatnak a fa és szénkereskedők, hogy I. rendű bükkhasábra, 80—90 vagonig és I.-a kákándobai diószén 20—30 vagonig árajánlataikat 10 napon belül a következő címre küldjék be:

Czokler József, Čantavir.

3339

MUHARMAG KENDERMAG
legolcsóbb napi árban
ACS GÉZA
mag és terménykereskedőnél
Subotica, Petrogradska ul. 7.

Társ

kerestetik közvetlen Zagreb melletti városban jól jövedelmező iparvállalathoz, a társnak lakásról gondoskodva van.

Szükséges tőke 300—500.000 dinár.
Cím a kiadóban.
3379

Gyártmányaink:

Asphalt és kátrányfedéllemez, asphalt szigetelőlemez, kőszénkátrány, face ment, karbolineum, kőszénkátrányzsurok fedél-lakk, bitumen, asphalt mastix stb.

Műszaki osztályunk elvállal és készít: Asphaltjárda, kocsiut és belső helyiség burkolását tiszta, természetes asphaltal. Vizmentes fedések.

elszigetelések asphalttal és asphalt elszigetelő lemezzel. Tetőfedést kátránylemezzel tiszta, természetes bitumenből készült szagtalan asphalt fedőlemezzel. Nedves falak szárazzátételét. Talajviz elszigetelését saját rendszerünk szerint. Öreg tetőjavítást és kátrányozást. Facementtetőt több évi jótállás mellett.
Sürgőnycim: GROZIT. Telefonszám: 27-20
Gyártja: Beogradi Asphalt és Kátrány Vegyütermékek Gyára, Beograd Uka Karađižica 6.

Építőanyag Ipari Részvénytársaság

PILOT ZAGREB

VAJDASÁGI KÉPVISELETE

Eugen Árpádfy, Subotica

Paje Dobanovačkog ulica 5.

Mindenemű építkezési anyagok raktára és nagybani eladása.

Cement	Épületfa	
Mész	Facement	
Kátránypapír	Majolikalapok	
Ruberoid	Keramittlapok	
Gipsz	Keramit kövezettéglák	
Alabaszter	Samottégla	
Stukatur	Samottliszt	
	stb. stb.	3360

Figyelem!
Eredeti Hatschek ETERNIT fedőpala.
Kizárólagos joggal a Vajdaságba.
Hazai gyártmányu égetett kályhák, takaréktűzhelyek, szolid garantált minőségben.

SZÉN

közvetlen bármely boszniai bányából kapható nagyban legolcsóbb konkurenciamentes áron

„KALORIJA“

Telefon 104. **BANJALUKA** Bosna
Bácskai képviselő

Ivan Kalčić Sombor Telefon 284.

Fehér Woltman-faju
étkezési burgonya
franko vasutállomás Subotica azonnali szállításra
kg.-ként 1-30 din.
kapható vagonként.
Beinhauer Lajosné
szállító és bizományi cégnél. — Int. telefon 434
Subotica

3354

Dzsávics, Hódi templom-festők

művészi kivitelben elvállal szobafestést, mázolást, műerezést.
Tanonc felvétetik.
Cím: Subotica gimnazija, Vel. Bečkerek Roknics foto-szalón.

3130

TISZTA ÁRTÉZI VIZBŐL KÉSZÜLT

MŰJÉG

KAPHATÓ TÁBLÁNKÉNT 7-50 DINÁRÉRT

HARTMANN & CONEN
SUBOTICA TELEFON: 184

ELSŐRENDŰ KIKINDAI NAGY

C SERÉP

4 KORONA 50 FILLÉRÉRT darabonként kapható

DOHÁNY ZOLTÁN fatelepén
Subotica, Beogradska put. Telefon 365.

Kocsikenőcs eredeti „DANICA“ uszó fekete és sárga hordó és láda csomagolásban gyári áron beszerezhető Kemény Gyulánál, Subotica, Telefon 29.

Jőforgalmu Gyapju Fonó és Kötőgyár épületekkel, üzlettel és lakással, esetleg külön is betegség miatt azonnal ELADÓ.
Szkanovszki György és Társai
Velika-Kikinda.

BECKI DRUG SUBOTICA

GABONÁS ZSÁKOK	TECHNIKAI CIKKEK
PONYVA	gép- és varrószíj
ZSIMEG	OXIGÉN
KÖTÉL	Gép, henger és motorolajok,
KÁRPITOS CIKKEK	benzin, továbbá, kocsikenőcs,
GYAPJUTAKARÓK	szerszámok, szerszámgépek,
MALOMHEVEDEREK	malomfelszerelési cikkek.

Telefonszám: 412. - Sürgőnycim: BEKDRUG

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Mielőtt gépolajat, hengerolajat, továbbcsirt vásárolnak a küszöbön levő cséplésre, saját érdekükben kérjenek ajánlatot:

Kemény Arnold cégtől, Vel.-Kikinda
Telefon: 93. Csoportos rendelések esetén kedvezmény.

STANDARD OLAJAK, BENZIN!
Gyári áron, raktárról szállíthatók:
Hofher magánjáró cséplőkészletek és gazdasági gépek,
kis Stock-Benz motoreke,
Seck-féle malomgépek,
Mc. Cornick kéveköttők,
Mc. Cormick Standard Manilla
Mc. Cormick alkatrészek
fenti cégek képviseleténél:
BRAUN MARCEL cégnél
VEL.-BEČKEREK
Telefon 106 2026 Telefon 106

TECHNIKAI CIKKEK, GÉPSZIJ!

MÉZ

Veveyes virágméz, kellemes illatú, 5 kg.-os postacsomagokban kapható 160 és 150 dináros árban
Nagy József, a „Vajdasági Művészeti Lapok“ szerkesztőjénél, **Stari Beče**. — Utánvételezésre nem vállalkozom. Nagyobb mennyiség vételénél mérsékelt árak.

2133

